

ANDERS VOORUIT

CIRCULAIR ONDERNEMEN IN OSS

Hendriks

"REGIO VAN AANPAKKERS
EN SAMENWERKERS"

Duvano

"DUVANO MAAKT
DE CIRKEL ROND"

Eefje's Ateljee

"JE HOEFT ALLEEN MAAR
ANDERS TE KIJKEN"

Spectro

"IEDERE DAG BEZIG MET
DE TOEKOMST"

MAART 2026

Oss doet het gewoon

In Oss houden we van doen. Dat zie je terug in onze bedrijven, in onze wijken en in de manier waarop we omgaan met grondstoffen, spullen en voedsel. Circulariteit is hier geen modewoord of beleidsdoel op afstand. Het gebeurt. Vaak gewoon omdat het logisch is.

Dit magazine verschijnt tijdens de Week van de Circulaire Economie. Met als belangrijkste doel: laten zien wat er in Oss al gebeurt. Bij ondernemers die slimmer omgaan met materialen. Bij organisaties die afval als grondstof zien. En bij initiatieven waarin samenwerken belangrijker is dan perfectie. Vaak zonder het label 'circulair', maar met zichtbaar resultaat.

Als gemeente willen we die beweging versterken. Vooral door ruimte te geven waar dat kan, te verbinden waar dat helpt en het goede voorbeeld te belonen. Circulair werken vraagt om idealen én praktische oplossingen. Wat werkt echt? Wat past bij Oss? En hoe zorgen we dat ondernemers, inwoners en onderwijs elkaar blijven vinden?

Frank den Brok
Wethouder economie

We beseffen ook: niet alles kan tegelijk. En niet alles is eenvoudig. Circulariteit vraagt om tijd, lef en soms een andere manier van denken. Maar elke stap telt. Of je nu groot of klein bent, vooroploopt of net begint.

Met dit magazine laten we zien waar we in Oss trots op zijn. Op een beweging die groeit, schuurt en steeds verder vorm krijgt. Stap voor stap, met elkaar.

Veel leesplezier!

Inhoud

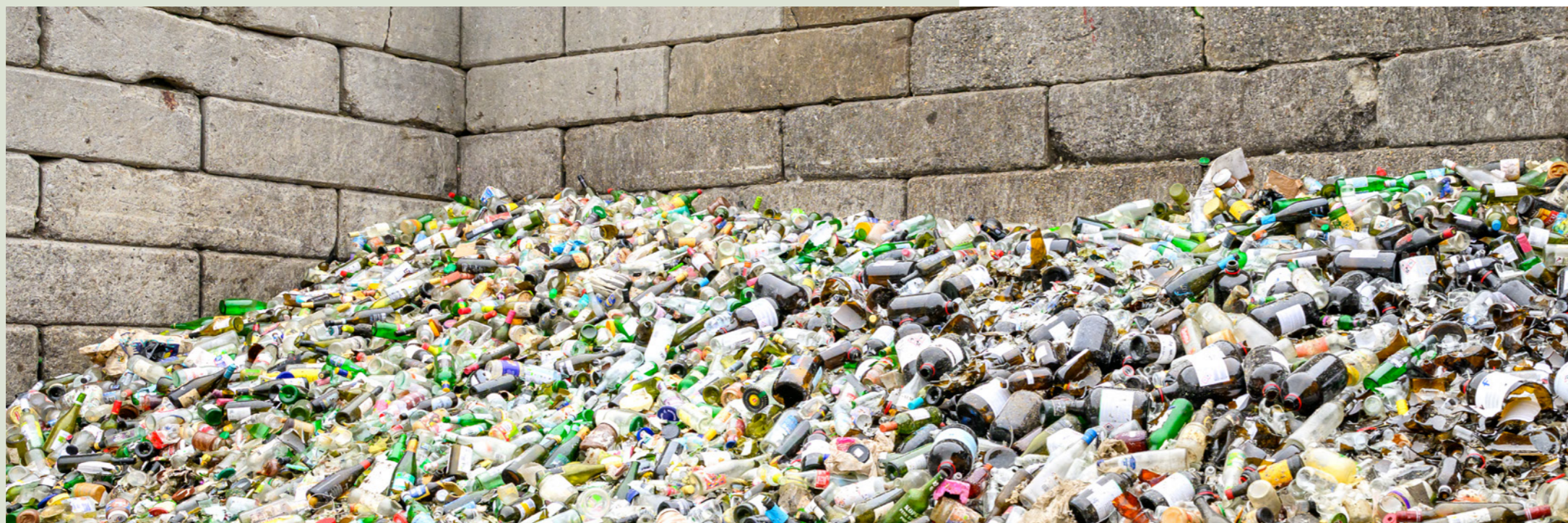
Voorwoord	02
Gemeente Oss Circulaire economie in Oss	03
Hendriks "Regio van aanpakkers en samenwerkers"	04
Duvano Duvano maakt de cirkel rond	05
PreZero "Minder weggooien, meer hergebruiken"	06
Gemeente Oss Van ambitie naar actie	07
Boer Spierings "Onze boerderij is één grote kringloop"	08
Eefje's Ateljee "Je hoeft alleen maar even anders te kijken"	09
Groenbezorgen "We voorkomen 225.000 autostops per jaar"	10
Haaks "Samen bouwen we aan een circulaire wereld"	11
Kringloopbedrijf Oss Twee vliegen in één duurzame klap	12
Spectro "We zijn iedere dag bezig met onze toekomst"	13

Colofon

Tekst: Texperts

Vormgeving: Gemeente Oss

Fotografie: eigen materiaal

Circulaire economie in Oss

Oss is een gemeente van doeners. Dat zit diep verankerd in de manier waarop we hier werken, leven en ondernemen. Wie vooruit wil, kijkt naar wat werkt. Precies vanuit die houding groeit de aandacht voor een circulaire economie. Niet als los thema, maar als een praktische manier om slimmer om te gaan met grondstoffen, materialen en voedsel.

De wereld verandert snel. Grondstoffen worden schaarser, ruimte staat onder druk en regels worden aangescherpt. Ook in Oss is dat voelbaar. Tegelijk ontstaan er kansen. Minder verspilling leidt vaak tot lagere kosten. Slimmer gebruik van materialen vergroot de zekerheid van aanvoer. En samenwerken binnen en tussen ketens maakt processen sterker en efficiënter. Circulariteit sluit daarmee naadloos aan op 'normaal' ondernemerschap.

Logisch ondernemen

Veel Osse bedrijven zetten al stappen richting hergebruik, afvalscheiding of efficiëntere processen. Soms klein, soms groter. Vaak zonder een uitgewerkt plan of een vastomlijnde ambitie, maar vanuit een

praktische afweging: dit is slimmer, dit werkt beter of dit levert iets op.

'Vooruitgang ontstaat door te proberen, te leren en bij te stellen'

Dat past bij Oss. Hier wordt liever gedaan dan gediscussieerd. Vooruitgang ontstaat door te proberen, te leren en bij te stellen. Niet alles hoeft in één keer perfect. Het gaat om de beweging: vandaag iets slimmer dan gisteren, morgen weer een stap verder.

De rol van de gemeente

Als gemeente Oss sluiten we aan bij die manier van werken. Door bewust te kiezen voor verschillende

rollen, afhankelijk van wat de situatie vraagt. De ene keer door ruimte te bieden aan ondernemers die nieuwe oplossingen willen testen. De andere keer door partijen met elkaar te verbinden, omdat circulaire kansen vaak ontstaan op het snijvlak van bedrijven, sectoren en onderwijs. Maar soms ook door richting te geven, bijvoorbeeld in eigen projecten of bij inkoop en aanbesteding.

Die aanpak vraagt om maatwerk. Wat in de ene sector werkt, past niet altijd in de andere. Daarom kijken we steeds opnieuw: waar zit de behoefte, waar kunnen we ondersteunen en waar is het helpend om duidelijke kaders te stellen? Zo ontstaat een aanpak die aansluit bij de praktijk en ruimte laat voor initiatief.

Iedereen kan meedoen

Circulariteit is geen exclusief domein voor grote bedrijven of voorlopers. Ook kleinere ondernemers, organisaties en inwoners dragen bij. In veel gevallen gebeurt dat bijna vanzelfsprekend. Door spullen langer te gebruiken, afval beter te scheiden of slimmer in te kopen bijvoorbeeld. Elke stap telt.

'Wat Oss laat zien, is een route die past bij deze plek: praktisch, stap voor stap en samen'

Niet iedereen hoeft hetzelfde tempo aan te houden. Sommige partijen lopen voorop, anderen volgen later. Dat verschil is geen probleem, maar onderdeel van een gezonde ontwikkeling. Door realistische doelen te stellen en die consequent na te streven, ontstaat duurzame vooruitgang.

Samen leren

Circulariteit stopt niet bij bedrijven. Ook inwoners spelen een rol in keuzes rond consumptie en hergebruik. En onderwijsinstellingen leveren kennis, onderzoek en jong talent. In Oss komen die werelden prachtig samen. Dat biedt kansen om te experimenteren, te leren en ervaringen te delen.

Daarbij hoort ook eerlijkheid. Niet elke grondstof laat zich immers eenvoudig hergebruiken. Niet elke oplossing is direct toepasbaar. Soms vraagt verandering tijd, aanpassing of extra samenwerking. Door die realiteit te erkennen, blijft het gesprek open en constructief.

Een eigen route

De manier waarop Oss werkt aan een circulaire economie is geen vast model. Elke gemeente heeft een eigen context, met andere sectoren, schaal en mogelijkheden. Wat Oss laat zien, is een route die past bij deze plek: praktisch, stap voor stap en samen.

Circulariteit krijgt hier vorm in het dagelijks handelen. Door te blijven doen, te blijven leren en steeds opnieuw te kijken wat de volgende logische stap is.

Circulariteit in de praktijk

In dit magazine lees je hoe de circulaire economie in Oss vorm krijgt in de praktijk. Je leest verhalen van Osse ondernemers en organisaties die op hun eigen manier stappen zetten richting slimmer gebruik van grondstoffen, materialen en voedsel. Soms bewust en strategisch, soms bijna vanzelfsprekend.

De verhalen laten zien dat circulariteit niet één route kent. Elk bedrijf kiest zijn eigen tempo en aanpak, passend bij de sector en de dagelijkse praktijk. Samen schetsen ze een breed en herkenbaar beeld van wat er in Oss al gebeurt. En waar kansen liggen om verder te groeien.

Dit artikel is gebaseerd op de nieuwe koersnota circulaire economie 2030 van de gemeente Oss, vastgesteld op 11-12-25.

“Regio van aanpakkers en samenwerkers”

Duurzaamheid is een rode draad door bouworganisatie Hendriks. Directeur/ bestuurder Michael Hendriks ziet hoe circulair bouwen, samenwerking en aandacht voor mensen elkaar versterken. In Oss – een regio vol aanpakkers – realiseert het bedrijf werk- en leefomgevingen die goed zijn voor vandaag én voor volgende generaties.

De duurzame focus van Hendriks ligt op circulaire oplossingen en energieprestatie. “Dat draagt bij aan CO₂-reductie en betaalbaarheid”, aldus Michael. “We werken vanuit de complete levenscyclus van de gebouwde omgeving. Met duurzaam bouwen, slim gebruik en verantwoord onderhoud maken we de cirkel rond.”

Elkaar versterken

Een belangrijke innovatie is EcoFab: een digitale fabriek voor circulair en biobased bouwen, waarin Hendriks samenwerkt met marktpartijen en onderwijsinstellingen. “Samen bouwen we modulaire woningen in een volledig digitaal en circulair proces: van grondstofkeuzes tot en met de uiteindelijke assemblage.” Resultaat van EcoFab is de TerugWINwoning. Dat is nu nog een demonstratiewoning (de eerste staat bij het Koning Willem I College in Veghel), maar op termijn worden het huizen waarin mensen gaan wonen. “Met EcoFab laten we zien hoe kennis, innovatie en praktijk elkaar versterken.”

Maatschappelijk belang

Samenwerking is essentieel voor Hendriks. “Zeker als partners onze ambities delen, zoals voor kwaliteit, duurzaamheid en maatschappelijke waarde”, aldus Michael. “Dan realiseren we geen gebouwen, maar leefomgevingen die Oss mooier en socialer maken.”

Michael noemt Rosso als voorbeeld: een voormalig industriegebied dat Hendriks samen met partners transformeert tot groene woonomgeving met appartementen, horeca en zorgvoorzieningen. “En met Chaoss aan de Linkensweg en de huiskamer voor Proeftuin

Oss in de Scheppingskerk geven we leegstaande panden tijdelijk een maatschappelijke functie. Zulke projecten versterken de sociale cohesie en geven Oss een toekomstbestendige impuls.”

“We mogen best wat meer ‘stad’ uitstralen”

Zingeving en groei

Goed onderwijs is een belangrijke sleutel voor regionale groei. “Elke stad heeft onderwijsinstellingen nodig”, stelt Michael. “Verbinding met leerlingen en studenten zorgt voor talentbehoud.” Als bedrijf investeert Hendriks continu in het binden en behouden van goe-

de werknemers. Bijvoorbeeld via in-huis recruitment, opleidingen en een cultuur waarin mensen zich thuis voelen. “Ook houden we veel rekening met de wensen van onze medewerkers. Jongeren willen bijvoorbeeld flexibiliteit, zingeving en groei. Wij bieden dat met innovatieve projecten, een persoonlijk ontwikkelprogramma en een cultuur waarin je écht kunt meebouwen aan iets blijvends.”

Brabants familiebedrijf

Ook plezier is een cruciale Hendriks-werkwaarde. “Zoals het hoort bij een Brabants familiebedrijf”, vindt Michael. “Een studiefonds voor kinderen, onze jaarlijkse jubilarissenavond... zelfs sporten onder werktijd met een personal trainer is mogelijk. Onlangs deden we met dertig collega's mee aan de Zevenheuvelennacht in Nijmegen. Geweldig! Zulke initiatieven versterken het familiegevoel. En het is positief voor de uitstraling van ons bedrijf. Onze medewerkers zijn onze belangrijkste ambassadeurs: zij vertellen ons verhaal aan de buitenwereld.”

Nuchter en daadkrachtig

Michael ziet Oss als een sterke bouwregio. “We zijn aanpakkers en samenwerkers, in een sfeer van nuchterheid en daadkracht. We praten niet alleen, we doen. Maar hoewel onze bescheidenheid ons siert, kan het ons ook beperken. We mogen best wat meer ‘stad’ uitstralen. Deze regio herbergt veel bouwbedrijven, allemaal op hun eigen manier innovatief en vooruitstrevend... Dat is uniek voor Nederland. En daar mogen, nee, daar móeten we trotser op zijn.”

Over Hendriks

Hendriks bouwt al vier generaties lang futureproof leefomgevingen die waarde toevoegen voor bewoners, gebruikers en de samenleving. Met een integrale aanpak (van idee en ontwerp tot en met realisatie en beheer) combineert het familiebedrijf vakmanschap, innovatie, duurzaamheid en co-creatie.

Duvano maakt de cirkel rond

Waarom zou je afval dumpen als je er fraaie nieuwe producten van kunt maken? Die gedachte groeide bij Duvano uit tot een stabiele bedrijfsfilosofie. Vandaag de dag is het bedrijf van Johan van der Stappen een toonaangevende specialist in het hergebruiken van kunststof.

Over Duvano

Johan van der Stappen richtte Duvano op in 2008. In eerste instantie met de focus op het bieden van een alternatief voor hardhout, met name in de paardenwereld. Later verbreedde de focus naar het verwerken van gerecyclede kunststoffen. Het team bestaat uit zo'n 15 vaste medewerkers. Duvano beschikt over 3.300 m² productieruimte, waar vijf extruders staan, plus de nodige machines om producten verder te bewerken. Sinds 2019 beschikt het bedrijf over een extra opslaghal (1.500 m²).

“We maken nieuwe producten van volledig gerecyclede kunststoffen”, vertelt operationeel manager Mark Pels. De kunststof granulaten waar Duvano mee werkt (een slordige 3,5 miljoen kilo per jaar), koopt het bedrijf bij leveranciers in binnen- en buitenland. “Vooraf zachttere kunststoffen”, vervolgt Mark. “Denk aan LDPE, voluit lagedichtheidpolyetheen, dat daarvoor een leven had als bijvoorbeeld boodschappentas, levensmiddelenfolie of shampoofles. Maar we verwerken veel meer, zoals korrels van vermalen kunstgrasvelden, flessendoppen en petflessen.”

“Het zou mooi zijn als we met meer Osse partners zouden kunnen samenwerken”

Vijf extruders

In de productieruimte worden granulaten gemixt en ‘gevoed’ aan een van de vijf extruders. “Die kun je zien als grote, ronde ovens”, vertelt Mark. “Door de hitte smelten de kunststof korrels tot een soort pasta. Een schroef duwt die pasta in een matrijs, waar het een nieuwe vorm krijgt. Na het afkoelproces is het nieuwe product klaar. Die matrijzen maken we overigens zelf, dus we kunnen zelf bepalen in welke vorm en functie gerecyclede kunststoffen terugkeren. Uiteraard altijd in overleg met onze afnemers.”

Cradle-to-cradle

Het cradle-to-cradle-principe is heilig, vertelt Johan. “Iedere dag geven we daar invulling aan, we willen de cirkel écht rond maken. Productie-uitval en zaagresten vermaleren we bijvoorbeeld zelf, om ze daarna meteen weer in te zetten als grondstof. Daardoor houden we onze milieu-impact zo laag mogelijk. En door de lange levensduur van onze producten en de mogelijkheid tot hergebruik bouwen we actief mee aan een duurzame samenleving.”

Van slagplanken tot knooppuntpaaltjes

De output is divers. Mark vertelt over slagplanken, keerwanden en klemlatten voor kunstgrasvelden, over tuinmeubilair (zoals picknickbanken, bloembakken en zelfs schuttingen) en over toepassingen in de openbare ruimte. “Huisnummerplanken, knooppuntpalen voor wandelroutes, reflectorpaaltjes en nog veel meer. Je vindt onze slagplanken bijvoorbeeld langs de hockeyvelden van MHC Heesch. Een andere opvallende regionale toepassing? De fietspadplaten langs het Drongelse kanaal bij Vught worden bij elkaar gehouden door onze koppelstrips.

Meer Osse partners

Hoewel ze bij Duvano trots zijn op wat ze doen, is er altijd ruimte voor verbetering. “Samen met onze klanten ontwikkelen we voortdurend nieuwe producten, zowel qua vorm als qua grondstofsamenstelling”, vertelt Mark. “Doordat we het productieproces helemaal in eigen huis hebben, kunnen we snel schakelen. Het zou mooi zijn als we met meer Osse partners zouden kunnen samenwerken. Dat is goed voor het lokale economische klimaat én onze producten hoeven minder kilometers af te leggen. Dat zou een win-winsituatie opleveren.”

“Minder weggooien, **meer hergebruiken**”

In 2030 wil PreZero de beste leverancier zijn van secundaire grondstoffen in Nederland. Met concrete en haalbare oplossingen begeleidt het Osse bedrijf duizenden ondernemers in hun duurzaamheidsmissie.

“We geloven in zero waste”, vertelt Rob van Dommelen, regiodirecteur Zuid Oost bij PreZero. “We streven naar een samenleving waarin we minder weggooien, meer hergebruiken en grondstoffen sparen door afval om te zetten in nieuwe materialen.”

Voorbeelden zijn er genoeg. Zo wordt een oude shampoofles weer een nieuwe en vormt koffiedik een prima basis voor frisse handzeppen en notitieblokken. Op vergelijkbare wijze verwerkt PreZero door heel Nederland ook bouw- en sloopafval, papier en karton, metaal, piepschuim en nog veel meer.

“Het is heel goed mogelijk dat je Billy boekenkast is gemaakt van houtsnippers uit Oss”

De PreZero-locatie in Oss is gespecialiseerd in het verwerken van hout. De houtsnippers worden vooral ingezet in de spaanplaatindustrie, onder meer via een partnerschap met Ikea. Rob: “Het is heel goed mogelijk dat de Billy boekenkast bij je thuis voor een deel is gemaakt van houtsnippers uit Oss.”

Zero waste is de toekomst

“Zero waste is de toekomst”, vervolgt Rob. “Daar kunnen we op meerdere manieren in groeien. In de partnerschappen met onze klanten bijvoorbeeld. Met concrete en haalbare oplossingen zorgen we samen voor minder afvalproductie en een efficiënt afvalverwerkingsbeleid.”

Een mooi voorbeeld is de Philips-fabriek in Best, waar tien *in house* PreZero-adviseurs alle afvaluitdagingen voor hun rekening nemen. Rob: “Van het legen van prullenbakken tot het runnen van een milieustraat.

Daardoor kunnen we bijna 95 procent van al het afval dat Philips produceert, doeltreffend verwerken.”

Geld verdienen

Volgens Rob hoeft het helemaal niet ingewikkeld te zijn om stappen te zetten richting zero waste. “In veel gevallen levert het zelfs geld op”, vertelt hij. “Neem het inza-

melen van koffiedik uit koffieautomaten. Verwerken als recyclebare grondstof is goedkoper dan afvoeren als restafval. En wij kunnen met zo’n afvalstroom nuttige dingen doen. Win-win dus!”

Rob vervolgt: “Met gemeentes, bedrijven, ziekenhuizen en scholen hebben we al talloze duurzame oplossingen ontwikkeld. Het begint altijd bij inzicht: wat krijg je binnen aan materialen en wat heb je aan het eind als afval over? Kun je materialen nog repareren of hergebruiken? Hoe kun je inkoop duurzaam beïnvloeden? Nieuwe klanten bieden we altijd een contract voor minimaal twee gescheiden afvalstromen aan. Daarvan maken we namelijk weer grondstoffen voor nieuwe materialen en producten: goed voor het milieu én voor de portemonnee. Zeker als je kijkt naar de aanstaande verhoging van de kosten op restafval door de CO₂-heffing.”

Steeds meer elektrisch

Ook zélf bevindt PreZero zich in een duurzame transitie. In 2030 wil het bedrijf beschikken over een volledig elektrisch wagenpark. En over een paar jaar staat er in

Oss een schitterende elektrische houtshredder. “Daarnaast kijken we naar kleine oplossingen”, aldus Rob. “Natuurlijk kun je nooit al het afval perfect verwerken. Maar we kunnen er wél naar streven.”

Robs zakelijke ambitie en persoonlijke drive zijn complementair. Als voorbeeld noemt hij Earth Overshoot Day: het moment waarop we alle jaarlijkse grondstoffen van de aarde hebben verbruikt. “Dat kan niet oneindig doorgaan zonder volgende generaties met een groot probleem op te zadelen. Zelf heb ik een zontje van 4. Het zou mooi zijn als hij over zestig jaar van zijn pensioen kan genieten op een mooie, leefbare aarde.”

Over PreZero

Met 2.100 collega's, 55 vestigingen en 85.000 klanten heeft PreZero de kennis en slagkracht om circulariteit concreet te maken. In het hele land wordt gewerkt aan hergebruik, recycling en het besparen van grondstoffen. Internationaal werken ruim 30.000 collega's in tien landen aan het sluiten van kringlopen. PreZero is onderdeel van de Schwarz Groep, waardoor de organisatie de volledige waardeketen kan doorlichten en nieuwe, duurzame kringlopen ontwikkelt.

Van ambitie naar actie

Oss kiest voor focus. Want wie alles tegelijk wil aanpakken, verliest al snel richting. Daarom mikken we op drie grondstofstromen die in Oss de meeste impact hebben: bouw- en sloopmaterialen, voedsel en voedselverspilling, en chemische materialen en pharma. Stromen waar veel materiaal in omgaat, waar Osse ondernemers al actief zijn en waar gerichte keuzes het verschil kunnen maken.

Die focus komt niet uit de lucht vallen. Ze is gebaseerd op data, gesprekken met ondernemers en ervaringen uit eerdere samenwerkingen. Daardoor ontstaat een aanpak die richting geeft, zonder de praktijk uit het oog te verliezen.

Grootste winst: bouw- en sloopmaterialen

De grootste grondstofstroom in Oss komt uit de bouw en infrastructuur. Bij nieuwbouw, renovatie en sloop komen enorme hoeveelheden materialen vrij. Wie circulariteit serieus wil aanpakken, kan daar dus niet omheen. Juist in deze sector liggen kansen om materialen

langer te gebruiken, hergebruik te stimuleren en verspilling te beperken.

Er is gelukkig al veel beweging zichtbaar. Bedrijven denken steeds vaker na over circulair ontwerp, demonstabel bouwen en biobased materialen. Ook landelijke ontwikkelingen spelen hierbij een rol, zoals de druk op ruimte, stikstof en CO₂-uitstoot. Circulair bouwen sluit logisch aan bij die uitdagingen en wordt steeds meer onderdeel van de dagelijkse praktijk.

‘Juist in de bouwsector liggen kansen om materialen langer te gebruiken, hergebruik te stimuleren en verspilling te beperken’

De gemeente Oss ondersteunt deze ontwikkeling op meerdere manieren. Door circulariteit mee te nemen in eigen bouwprojecten en gebiedsontwikkelingen bijvoorbeeld. En door ruimte te bieden aan circulaire bedrijvigheid, daar waar opslag en verwerking van materialen nodig is. Maar ook door samenwerking in de bouwketen te stimuleren, zodat materialen hun waarde behouden en opnieuw kunnen worden ingezet.

Dat vraagt soms om afwijkende afwegingen. Circulaire oplossingen passen namelijk niet altijd naadloos binnen bestaande routines of regelgeving. Door daar het gesprek over te voeren en samen te zoeken naar werkbare oplossingen, ontstaat vooruitgang die standhoudt.

Voedsel en voedselverspilling

In Oss is de volledige voedselketen aanwezig: van productie tot en met consumptie. Dat maakt voedsel

en voedselverspilling tot een logische en belangrijke tweede focus. Want waar veel voedsel wordt verbouwd, verwerkt en verkocht, ontstaan ook verliezen. En die verliezen hebben impact op grondstoffen, energie en kosten.

Tegelijk is voedselverspilling een thema waar relatief snel resultaat te behalen valt. Minder verspilling leidt direct tot efficiëntere processen en lagere kosten. Grote bedrijven hebben hier vaak al stappen in gezet. Voor kleinere ondernemers is dat soms lastiger, door beperkte tijd, capaciteit of inzicht.

‘Slimmer plannen, beter portioneren of reststromen anders benutten, kan al veel verschil maken’

Daarom ligt in Oss de nadruk op bewustwording en praktische ondersteuning. Enerzijds door zichtbaar te maken waar verspilling ontstaat en welke maatregelen effect hebben. Anderzijds door samen te werken met onderwijs en kennispartners, zodat oplossingen aansluiten bij de dagelijkse praktijk van het midden- en kleinbedrijf.

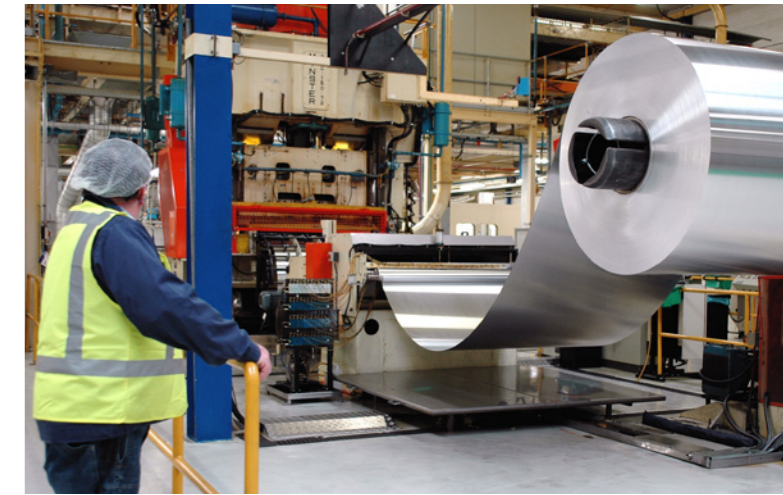
Ook hier geldt dat vooruitgang vaak zit in kleine aanpassingen. Slimmer plannen, beter portioneren of reststromen anders benutten, kan al veel verschil maken. Het gaat om inzicht, aandacht en de bereidheid om stap voor stap te verbeteren.

Chemie en pharma

Chemische materialen en pharma: zorgvuldig vooruit Oss heeft een sterke chemische en farmaceutische sector. Die sector is van groot economisch belang en kent tegelijkertijd strenge wet- en regelgeving. Dat maakt circulaire toepassingen complexer dan in veel andere sectoren. Grondstoffen en processen liggen immers vast, en veiligheid en kwaliteit staan altijd voorop.

‘In de pharma is de rol van de gemeente vooral ondersteunend en verbindend’

Toch ontstaan ook hier kansen. Vooral op het gebied van watergebruik, reststromen en kennisdeling. Water wordt steeds schaarser, waardoor circulair omgaan

met water meer aandacht krijgt. Door ervaringen te delen en samen te werken binnen bestaande netwerken, ontstaan mogelijkheden die passen binnen de geldende kaders.

De rol van de gemeente is in deze sector vooral ondersteunend en verbindend. Door partijen bij elkaar te brengen, circulaire thema's op de agenda te houden en aandacht te hebben voor kansen binnen lopende trajecten. Veranderingen kosten hier tijd, maar de beweging is ingezet en wordt stap voor stap concreter.

Gerichte keuzes, samen gedragen

Naast deze drie grondstofstromen werken we ook aan algemene acties die de circulaire economie versterken. Denk aan circulair inkopen, betere data en monitoring, en ruimte voor experiment en innovatie. Door als gemeente het goede voorbeeld te geven, ontstaat duidelijkheid en vertrouwen.

Belangrijk uitgangspunt blijft dat focus helpt om verder te komen. Door keuzes te maken, ontstaat richting. En door die richting vervolgens samen met ondernemers, inwoners en onderwijs vorm te geven, blijft de aanpak realistisch en uitvoerbaar.

Zo krijgt circulariteit in Oss handen en voeten. Niet als een verzameling losse initiatieven, maar als een samenhangende beweging waarin ambitie wordt vertaald naar actie. Met oog voor wat werkt, vandaag en in de toekomst.

Dit artikel is gebaseerd op de nieuwe koersnota circulaire economie 2030 van de gemeente Oss, vastgesteld op 11-12-25.

“Onze boerderij is één grote kringloop”

Mens, dier en natuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Maar dat realiseren mensen zich steeds minder. “Daarom zetten we neventakken op die allemaal met elkaar te maken hebben”, vertelt Jasper Spierings van Boer Spierings. “En daar vertellen we over aan wie het maar horen wil.”

Wat is jullie belangrijkste boodschap?

“We willen graag dat mensen weten waar het eten op hun bord vandaan komt. Dat kunnen we goed overbrengen omdat we ons richten op de korte keten. Dat wil zeggen dat je voedsel rechtstreeks koopt van degene die het produceert. Iedereen is dus welkom op onze boerderij.”

Wat vertel je allemaal?

“Tja, wat niet? Veel bezoekers en de kinderen van ons kinderdagverblijf stellen vragen over de koeien. Hoe het bijvoorbeeld kan dat ze zo snel na hun geboorte al lopen en drinken. Ik leg ook vaak uit dat het voer van onze koeien van ons eigen land komt, en dat we de mest er ook weer op uitrijden. Of ik vertel over onze samenwerking met Natuurmonumenten.”

“Overgebleven wei gaat nu naar het jongvee, zo we blijven we innoveren”

Hoe werken jullie dan samen?

“Onze Brandrode runderen grazen in de zomer op de Hemelrijkse Waard. In de winter eten ze maaisel uit natuurgebieden van Natuurmonumenten. Het moet langs de Maas namelijk kaal blijven voor het geval het Maaswater omhoog komt. Voorheen werd dat maaisel verwerkt tot compost, maar onze runderen halen er voldoende voedingsstoffen uit. Het maaisel heeft dus ineens veel meer waarde, want de runderen leveren vlees op. En dat verkopen we in onze eigen winkel.”

Daar is de kringloop!

“Precies. Eigenlijk is heel onze boerderij één grote kringloop. We bedenken steeds nieuwe dingen die we daaraan kunnen toevoegen. Toen we kaas gingen maken, hielden we melkwei over waar we niks mee konden. Inmiddels hebben we een installatie gebouwd om de wei te bewerken en voeren we die aan het jongvee. Zo blijven we innoveren.”

Wat zie je als grootste uitdaging?

“Ons complete verhaal overbrengen, inclusief de geschiedenis en onze visie. Het is zo veelomvattend dat ik altijd maar één ding kan uitlichten.”

Toch inspireren jullie genoeg anderen?

“Zeker. Dat is ook het leuke aan ondernemen in Oss. Omdat de grond vroeger schraal was, moesten we hier wel vee houden om het land te kunnen bemesten. Daardoor ontstond de vleesindustrie en zitten er in deze regio veel doeners. Wij zijn ook zeker niet de enigen die innoveren, ik zie het bij veel ondernemers terug. Dat inspireert!”

Over Boer Spierings

Vader Cor Spierings had ruim 40 jaar geleden aan de Oijenseweg in Oss al een melkveebedrijf met neventakken. Jasper en zijn vrouw Afke Baukje namen de boerderij in 2017 over en breidden uit in de breedte. Tegenwoordig hebben ze ook een kaasmakerij, een landwinkel met streek- en eigen producten en een kinderdagverblijf. Ook beheren ze 250 hectare natuurgrond langs de Maas, waar Brandrode runderen en Konikpaarden lopen. In 2024 werden Jasper en Afke Baukje uitgeroepen tot Agrarisch Ondernemer van het Jaar, de meest prestigieuze prijs voor de agrarische sector. Volgens de jury past Boer Spierings in de toekomst van het agrarisch landschap.

“Je hoeft alleen maar even anders te kijken”

Oude banners? Dat worden fietstassen. Schoolkaarten van vroeger? Die krijgen een nieuw leven als toiletta's. En lappen stof die eigenlijk in de prullenbak zouden belanden? Die gaan verder als brillenhoesje. Creatief ondernemster Eveline Hunsche maakt van oude materialen nieuwe producten. Ook leert ze jonge kinderen hoe je anders kunt kijken naar afval.

In Eefie's Ateljee, gevestigd aan de Saksenweg op bedrijventerrein Danenhoef, werkt Eveline met alles wat onder haar naaimachine past. Ze werkt voor particulieren en bedrijven, en maakt daarnaast ruimte voor educatie. Ze geeft naailessen op scholen en bij buitenschoolse opvang, vooral aan kinderen vanaf zeven jaar. “Ik wil laten zien hoeveel er nog mogelijk is met materiaal dat vaak wordt afgedankt”, zegt Eveline. “Ook heb ik een eigen label OWWN (Oud Wordt Weer Nieuw) met unieke, circulaire artikelen. Zoals een poef, tas of knuffel.”

“Ik kan eigenlijk alles hergebruiken”

Liefde voor maken

De route naar Eefie's Ateljee was geen uitgestippeld plan. Eveline werkte op een BSO en was altijd al creatief. “Ik begon voor de grap, met een loungebank van oude spijkerbroeken”, vertelt ze. “Maar het idee groeide. Eerst naast mijn baan en sinds eind 2018 volledig als ondernemer. Net voor corona investeerde ik in machines. Dat toen ineens de wereld stil kwam te staan, was best spannend. Toch zette ik door. Vooral uit liefde voor maken, maar natuurlijk ook voor een duurzame wereld. Ik kan eigenlijk alles gebruiken. Weggooien hoeft bijna niet.”

‘Gezellig rommelig’

Als je het atelier binnenstapt, zie je meteen hoe hergebruik hier werkt. Kratten vol stofstalen, rollen banners, stukken leer en gordijnstoffen vullen de ruimte. Het atelier is gezellig rommelig, zoals Eveline het zelf noemt. “Oude materialen krijg ik allemaal via-via: van bedrijven, particulieren en tips uit mijn netwerk. Vaak

zijn dat niet een paar stuks, maar hele partijen. Als het materiaal binnenkomt, laat ik het altijd eerst even ‘landen’. Dan dwarrelt het in mijn hoofd en even later vallen plannen ineens samen.”

Steeds een verrassing

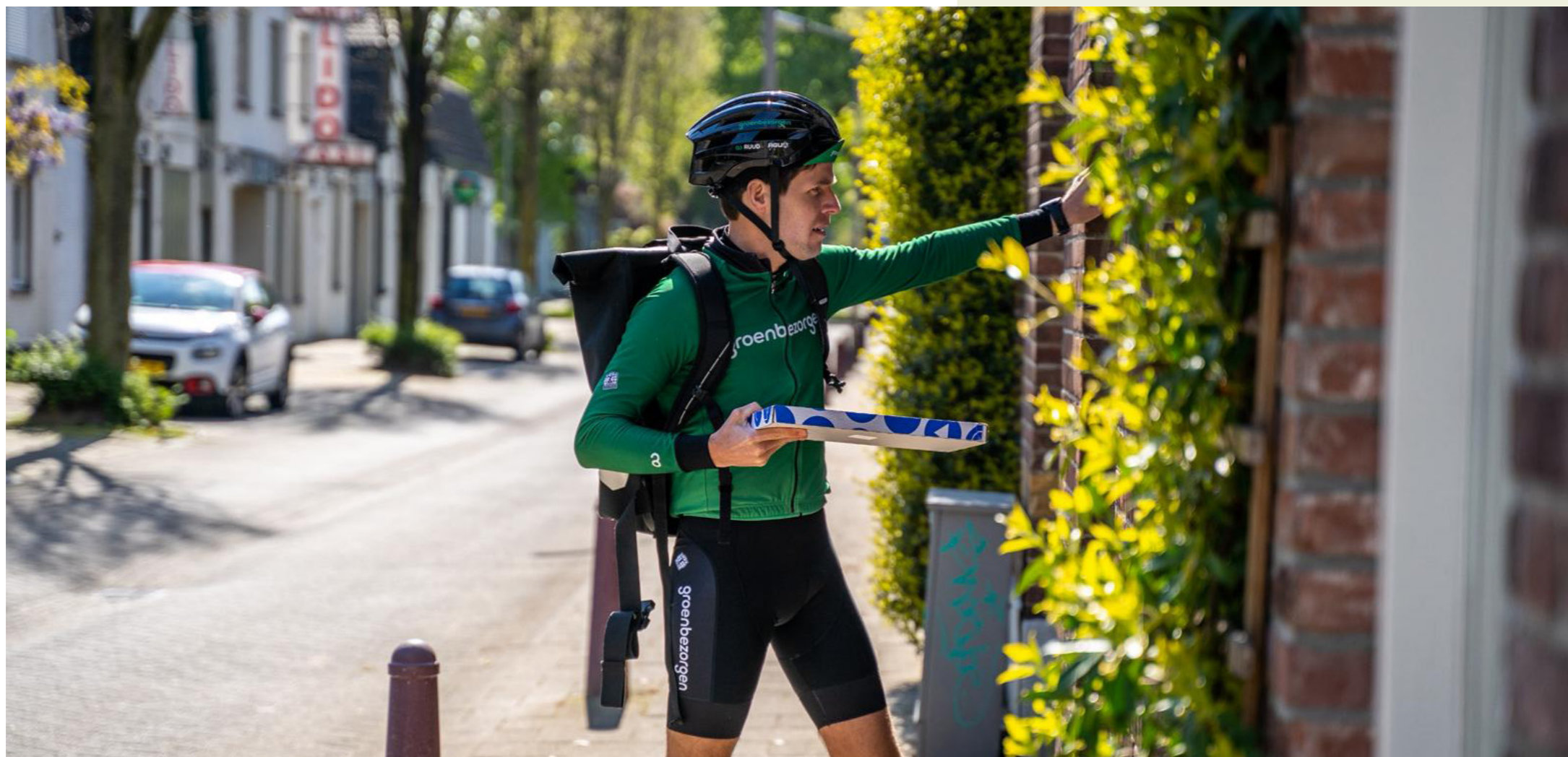
Eveline werkt zowel in opdracht als vanuit haar eigen ideeën. Juist die afwisseling maakt haar werk zo interessant. “Ik weet sowieso van tevoren niet wat ik ga maken”, zegt ze. “Dat is het leukste: het is steeds een verrassing. Zelfs voor mij. Elk materiaal vraagt om iets anders. Die onvoorspelbaarheid zie je wel een beetje terug in mijn stijl: vrij bont, met veel kleur en combinaties van verschillende stoffen. Heuptasjes van oude spijkerbroeken, tassen van banners of accessoires met opvallende stiksels. Ze zijn nooit strak of effen.”

“Denk goed na voordat je iets weggooit, want vaak is er een nieuwe bestemming voor te bedenken”

Anders kijken

In de toekomst wil Eveline blijven doen wat ze nu doet: maken en doorgeven. Vooral aan kinderen, want daar ligt haar hart. Ook omdat daar misschien wel de grootste winst te behalen is. “Het gaat om hún toekomst”, zegt Eveline. “Materialen en grondstoffen raken op. Als we kinderen nu al anders leren omgaan met spullen, gaat dat straks bijna vanzelf. Wat ik ze wil meegeven? Denk goed na voordat je iets weggooit, want vaak is er een nieuwe bestemming voor te bedenken. Je hoeft alleen maar even anders te kijken.”

“We voorkomen 225.000 autostops per jaar”

Wat begon met een idee om meer te kunnen fietsen, groeide uit tot een koeriersbedrijf met vestigingen in Uden, Veghel en Oss. Groenbezorgen laat zien dat circulair ondernemen niet alleen gaat over materialen, maar ook over keuzes. In hun geval: keuzes in vervoer en partners.

Oprichter Ruud Alofs startte Groenbezorgen in 2018, vanuit een simpele gedachte. Waarom zou je post en pakketten altijd met een auto bezorgen, als het ook op de fiets kan? Als fanatiek sporter en fietsliefhebber zag hij kansen om zijn hobby te combineren met werk. “Ik wilde vooral iets doen waar ik gelukkig van word”, vertelt hij. “Niet geldgedreven, maar met plezier en vanuit een overtuiging.”

Ruud begon alleen, naast zijn baan. Na een jaar besloot hij er volledig voor te gaan. Niet veel later stapte ook

zijn broer Thijs in. Inmiddels is Groenbezorgen bijna acht jaar onderweg en uitgegroeid tot een organisatie met zo'n 35 medewerkers, waarvan negen fulltime. “Maar kwaliteit is nog veel belangrijker dan groei”, aldus Ruud.

Het groene peloton

Groenbezorgen is een vervoersbedrijf voor lokale ondernemers. Post en pakketten worden aan het einde van de dag opgehaald, gebundeld en verder verzonden via vaste partners. In de regio doen ze dit met ‘het groene peloton’. Op de fiets dus, wat Groenbezorgen duurzaam maakt tot in de kern.

“We voorkomen 225.000 autostops per jaar”, zegt Ruud. “Die impact maken we meetbaar voor onze klanten. Aan het eind van het jaar krijgen ze geen fles wijn,

maar een factsheet. Daarop staat hoeveel autoritten ze samen met ons hebben bespaard. Dat maakt onze impact heel concreet.”

Duurzame partners en bedrijfsvoering

Duurzaamheid zit bij Groenbezorgen niet alleen in mobiliteit en CO₂-uitstoot. Het bedrijf werkt met duurzame partners en kiest bewust voor langdurige samenwerking. “We werken al acht jaar samen met DHL, veruit het duurzaamste postbedrijf van Nederland. Dit komt vooral door het gebruik van elektrische voertuigen. Ook vervangen we kleding niet meteen, maar repareren we eerst. En ons nieuwe bedrijfspand in Uden verbouwen we met ledverlichting en energiezuinige installaties.”

“Wie kwaliteit, service en duurzaamheid belangrijk vindt, krijgt bij ons veel meer”

Meer dan bezorgen

Groenbezorgen ziet zichzelf als verlengstuk van bedrijven. “Als een klant alleen voor de laagste prijs komt, zijn wij niet altijd de beste keuze,” legt Ruud uit. “Maar wie kwaliteit, service en duurzaamheid belangrijk vindt, krijgt bij ons veel meer. Klanten kunnen met vragen over zendingen direct bij ons terecht. Geen tussenpartijen, maar persoonlijk contact. En we nemen het hele proces uit handen.”

Die aanpak werkt. Steeds meer bedrijven kiezen heel bewust voor Groenbezorgen. Ook omdat de herkenbare fietskoeriers bijdragen aan hun eigen duurzame uitstraling. Ruud: “We zijn zichtbaar op straat en vaak onderwerp van gesprek bij bedrijven. Zeker als het regent of koud is. Dan horen we mensen vaak zeggen dat ze het knap vinden wat we doen.”

Verder bouwen

De groei van Groenbezorgen valt sowieso op. Ruud krijgt bijvoorbeeld regelmatig de vraag wanneer hij de volgende vestiging opent. “Maar we willen het goed doen, niet snel”, zegt hij. “Eerst bouwen we verder aan de vestigingen in Oss, Uden en Veghel. Voorlopig ben ik graag bezig met onze operatie en collega's. En zelf fietsen? Niet in ons peloton helaas. Maar wel lekker in het bos!”

“Samen bouwen we aan een **circulaire wereld**”

Bij Haaks houden ze van innovatieve en duurzame woonoplossingen. En ze hebben het vermogen om onbegrensd te dromen. Want waar Haaks ooit startte als producent van circulaire campers, zet het bedrijf steeds meer stappen in de reguliere woningbouw. Eigenaar Jules Luijpen vertelt.

“We bouwen volledig circulaire houten bio-based prefab woningen”, vat Jules de bedrijfsactiviteiten in één zin samen. “Steeds meer zelfs, want we zetten mooie stappen in de reguliere woningbouw. Een extra verdieping op het platte dak van je huis? Of op een appartementencomplex? Wij kunnen er perfect een verdieping bovenop realiseren. Daarnaast blijven we natuurlijk ook bij onze roots: het maken van thuis-kantoren en woningen voor de recreatiemarkt.”

Compleet ander huis

We blijven nog even bij het segment waar Haaks momenteel hard in groeit: de reguliere woningbouw. “In één ochtend kun je al het gevoel krijgen in een compleet ander huis te wonen”, vertelt Jules. Want zo lang duurt de transformatie die Haaks nodig heeft om de extra verdieping te creëren. “Binnenkort plaatsen we bijvoorbeeld in een paar uur een complete slaapkamer én badkamer op een woning in Oss, van in totaal zo’n 40 vierkante meter.”

Gezonde bouwmaterialen

Haaks bouwt de woningen (tot zo’n 140 vierkante meter) en woonunits van zogenaamd CLT, voluit cross laminated timber. Dat hout (meestal vurenhout) komt uit duurzaam beheerde bossen. Jules legt uit: “Waarom zou je beton, kunststof en staal gebruiken, terwijl dat helemaal niet nodig is? CLT is een hoogwaardig materiaal, dat uit meerdere lagen hout bestaat. Door ze kruislings op elkaar te lijmen, ontstaan sterke en stabiele panelen, perfect voor de constructie van woningen en commerciële gebouwen.”

“Onze woningen zijn oerdegelijk, we bouwen voor honderd jaar – of langer”

Perfect remontabel

Een andere eigenschap van de Haaks-woningen: ze zijn perfect remontabel. “Bij ons wordt er niet gelijmd, gekit of gepurd. Alles wat we verbinden, is later weer los te maken, mocht dat nodig zijn. Tegelijk zijn onze woningen oerdegelijk. We bouwen voor honderd jaar – of langer. En zelfs daarna kun je de materialen perfect in dezelfde vorm hergebruiken. Geen downcyclen dus, maar recyclen.”

No-brainer

Dé reden om circulair te ondernemen? Die vraag draait Jules graag om. “Waarom zou je het niet doen? Het kost weinig extra moeite om circulair te zijn. Voor ons is het dus een no-brainer. Ook willen we graag een inspiratiebron zijn voor anderen. Of we daarmee concurrenten in het zadel helpen? Zo zien we het niet. Het is juist ontzettend leuk om innovatieve, experimentele ondernemers te ontmoeten, en met hen ideeën en dromen te delen. We geloven dat wij nú al bouwen op een manier die de toekomst gaat bepalen. Waarom zouden we onze kennis dan niet delen, zodat we samen met anderen kunnen bouwen aan een mooiere, circulaire wereld?”

Twee vliegen in één duurzame klap

Bij Kringloopbedrijf Oss is circulariteit geen ambitie, maar oorsprong. Al dertig jaar bewijzen ze dat vooruitgang begint met teruggeven: van spullen én kansen. De organisatie combineert hergebruik met werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zo slaan ze twee vliegen in één duurzame klap.

In de jaren '90 was Jos Canton een van de initiatiefnemers van Kringloopbedrijf Oss. Als jurist in het bestuur wilde hij, samen met anderen, iets goeds doen voor het milieu. "Maar we wilden duurzaamheid breder benaderen dan alleen spullen", zegt Jos. "Door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden, maken we ook sociale impact."

Sinds 2016 is Jos directeur en uitgegroeid tot het boegbeeld van de organisatie. Die rol combineert hij met de functie van secretaris bij Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant, het moederbedrijf van IBN, waarmee Kringloopbedrijf Oss intensief samenwerkt. Nadat het eerste huurpand al snel te klein bleek, verhuisden ze naar de huidige locatie aan de Maaskade.

Samen met de milieustraat vormen ze hier nu het Duurzaamheidsplein. Jos: "Herbruikbare spullen worden niet langer verwerkt als afval."

"Met hergebruik voorkomen we zo'n 2 miljoen kilo CO₂-uitstoot per jaar"

Uitstoot omlaag, kansen omhoog

Anno 2026 is Kringloopbedrijf Oss uitgegroeid tot een volwassen organisatie met grote duurzame en maatschappelijke waarde. Jaarlijks krijgen duizenden producten een tweede, derde, vierde of zelfs vijfde leven. Vooral kleding. "Met hergebruik voorkomen we zo'n 2 miljoen kilo CO₂-uitstoot per jaar", zegt Jos. "Dit is vergelijkbaar met wat een volwassen bos ter grootte van 2.000 voetbalvelden aan zuurstof oplevert."

Ook biedt het bedrijf inmiddels werk aan ongeveer 150 medewerkers, van wie ruim 80% een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Dat zijn niet alleen winkelmedewerkers, maar ook chauffeurs, innamekrachten en reparateurs. "Bij vacatures kijken we altijd eerst of

er passende kandidaten beschikbaar zijn via IBN", legt Jos uit. "Ook creëren we zogenaamde ontwikkelplekken, met als doel: doorstromen naar regulier werk via IBN Detachering."

Uniek Duurzaamheidsplein

In de winkel zelf zijn de aantallen minstens zo indrukwekkend: dagelijks weten 550 klanten hun weg naar Kringloop te vinden. Menig reguliere retailer zal hier jaloers op zijn. Toch is Jos vooral trots op het totaalconcept. "Het Duurzaamheidsplein is uniek in Nederland", zegt Jos. "Met voordelen voor iedereen. Inwoners hoeven niet te betalen voor hun 'afval' wat via Kringloopbedrijf hergebruikt wordt, de gemeente hoeft zo minder afval te verwerken en wij krijgen goede spullen binnen. Win-win-win. Kunnen we iets geen nieuw leven geven? Dan voeren we het alsnog af. Zorgvuldig gesorteerd in monostromen."

"Ik wil geen dominee zijn, maar we hebben wel een verantwoordelijkheid om een goede wereld achter te laten"

Gastlessen en rondleidingen

Kringloopbedrijf Oss is al dertig jaar bezig, maar volgens Jos kunnen bewustwording én actie rond circulariteit echt beter. "Zeker in West-Europa is onze footprint enorm en raken grondstoffen op. Ik wil geen dominee zijn, maar we hebben wel een verantwoordelijkheid om een goede wereld achter te laten. Daarom deel ik mijn boodschap vooral met jongeren, met gastlessen op middelbare scholen en rondleidingen voor basisschoolleerlingen. Mijn boodschap is simpel: wees zuinig op het milieu."

'Het dak repareren als de zon schijnt'

Over twee jaar gaat Jos met pensioen, maar niet zonder het stokje goed over te dragen. "Ik wil een gezond bedrijf achterlaten", zegt hij. "We zien bedreigingen, zoals stijgende kosten en goedkope producten uit bijvoorbeeld China. Tegelijk liggen er volop kansen om afvalstromen verder te verkleinen met betere inzameling en meer monostromen. Zo kunnen we spijkerstof gebruiken voor isolatiemateriaal en katoen voor nieuw garen." Samen met stakeholders werkt hij aan een nieuw strategisch plan voor de komende tien jaar. Jos besluit met een mooie metafoer. "Het bedrijf staat er goed voor, dus dit is het moment om vooruit te denken. Je moet het dak immers repareren als de zon schijnt, niet als het regent."

“We zijn iedere dag bezig met onze toekomst”

Bij Spectro hebben ze een missie. Het Osse familiebedrijf wil met innovatieve reinigingsmiddelen en -concepten de schoonmaakmarkt veranderen. Duurzaamheid en circulariteit zijn daarin verweven tot in de details. “We proberen overal kansen te zien”, vertelt mede-eigenaar Laurens Metternich.

De Spectro-directie bestaat uit Laurens, Alissa en Quintus Metternich. In 2018 namen ze het bedrijf over van hun ouders (en oprichters) Clemens en Trix. “Als familiebedrijf ben je niet alleen bezig met deze week of dit jaar, maar ook met de verre toekomst”, vertelt Laurens. “Maar wat is toekomstbestendigheid?”, vraagt hij zich hardop af. “Hoe zorgen we dat onze organisatie klaar is voor de toekomst? En dat onze producten dat ook zijn? Daar zijn we iedere dag mee bezig. Bijvoorbeeld door ons af te vragen of bepaalde grondstoffen in de toekomst nog wel beschikbaar zijn. Of na te denken over de impact van onze producten. En met welke toekomstige uitdagingen krijgen onze klanten eigenlijk te maken?”

“We willen over vijf jaar drinkwatervrij opereren”

Spectro's life cycle

Die vragen (en meer) hebben ze bij Spectro verweven in een life cycle, de route van grondstof en productie tot recycling. En voor die life cycle is bij Spectro dagelijks aandacht. Laurens vertelt over de keuze voor grondstoffen van hernieuwbare en duurzame oorsprong, over het verminderen van energieverbruik en over het streven om binnen vijf jaar CO₂-neutraal te ondernemen.

“We hebben daar zelfs een ambitie bovenop gelegd: we willen over vijf jaar ook drinkwatervrij opereren.

Op dit moment onderzoeken we de mogelijkheden om regenwater of grondwater te gebruiken, als alternatief voor drinkwater. Ambitueus? Zeker. En gemakkelijk wordt het niet. Maar we gaan er wél voor.”

Duurzaam gebruik

Wanneer Laurens het ‘station’ logistiek in de life cycle doorneemt, vallen termen als *optimale beladingsgraad*, *superconcentraten* en *freight sharing*, stuk voor stuk speerpunten om ook de logistieke fase duurzamer in te richten.

De grootste milieuwinst boekt Spectro echter door te focussen op duurzaam gebruik van producten. Immers: reinigingsmiddelen die nog niet op zijn, hoeft je ook niet te vervangen. Met slimme doseersystemen, handige kleurcodes, heldere pictogrammen en - niet te vergeten - opleiding en training investeert Spectro voortdurend in een efficiënte schoonmaakketen.

“Kansen zien is de beste voedingsbodem voor nieuwe innovaties”

‘Nee’ zeggen

Last but not least: de eindfase van de verpakkingen. Die zijn veelal van kunststof. “We werken al veel met Recycle Bottles, gemaakt van 100 procent gerecycled kunststof”, vertelt Laurens. “Verder denken we in de ontwerpfase van onze verpakkingen al na over de recycling of hergebruik daarvan.”

Soms moet je als innovatieve ondernemer harde keuzes maken en zelfs ‘nee’ durven zeggen, stelt Laurens. “Bijvoorbeeld tegen het gebruik van bepaalde grondstoffen of *virgin* materialen in verpakkingen. Sommige klanten vinden dat niet altijd fijn, maar op de lange termijn is dit tóch beter voor ze. Dus kiezen we voor duurzamere alternatieven.” Tot slot biedt Spectro ondernemers de kans om verpakkingen te retourneren via hun eigen Recycle Factory. Daar worden verpakkingen gewassen en opnieuw ingezet, of het kunststof wordt gebruikt voor nieuwe verpakkingen. “Zo maken we de keten rond”, aldus Laurens.

Persoonlijk en zakelijk belang

Waarom ze bij Spectro zo veel investeren in duurzaamheid en circulariteit? Dat is tweeledig, legt Laurens uit. “Ten eerste willen we een mooie wereld achterlaten voor de generaties na ons. Maar er is ook gewoon een zakelijk belang.”

Dat zakelijke belang is onlosmakelijk verbonden met de wet- en regelgeving. Laurens: “Daar moeten we aan blijven voldoen, om over tien, twintig of vijftig jaar nog steeds een gezond bedrijf te zijn. Die verantwoordelijkheid voelen we, voor ons én voor alle mensen die voor Spectro werken. Natuurlijk mopperen ook wij wel eens op de vele regels en wetten. Maar we proberen er vooral kansen in te zien: de beste voedingsbodem voor nieuwe innovaties.”